



**Onderzoek naar
strategische meerjarenplanning
in Vlaamse steden**
een stand van zaken

Workshop Kenniscentrum Vlaamse steden
Brussel - 2 december 2009

Thomas Block, Kristof Steyvers & Ellen Wayenberg



Vier studies (1)

Twee kwantitatieve studies (bij gemeenten):

- Specifiek verkennend onderzoek bij secretarissen en ontvangers
(*Steyvers, Block & Reynaert, 2008*)
- Ruimer onderzoek naar implementatie van het gemeentedecreet
(*Olislagers, Ackaert, De Rynck en Reynaert, 2008 en 2009*)



Vier studies (2)

Twee kwantitatieve studies (in steden):

- Specifieke gevalstudie voor de stad Kortrijk
(Block, De Rynck, Reynaert & Steyvers, 2008)
- Ruimere gevalstudies voor enkele Vlaamse steden
(Vallet & Bauwens, 2008)



Over de resultaten

- Nog niet verplicht, maar 62% van de Vlaamse gemeenten heeft een SMJP (centrumsteden allemaal)
- Resultaten voorzichtig interpreteren (eerste ervaring, overgangssituatie, onderzoek divers)
- Er zijn verschillen tussen steden, tussen politici en ambtenaren, en tussen ambtenaren onderling (vb. secretaris vs. ontvanger)



Over de opmaak van het SMJP

- Er is/was te weinig capaciteit en (Vlaamse) steun, toch zelden externe adviseurs betrokken
- Burgemeester, schepenen en secretarissen hadden relatief veel invloed, raadsleden, diensthoofden en zeker externen weinig (kwan.)
- SMJP = formalisering/bundeling van reeds genomen beslissingen (kwal.)



Over koppeling strat. & finan. nota

- De autonomie van de ontvanger is beperkt bij de opmaak van de financiële nota
- Ambities worden sterk bijgesteld door de koppeling met de financiële nota (kwan.)
- Koppeling leidt niet tot keuzes (kwal.)
- Koppeling met financiële nota zorgt voor interesse bij politici



Over het draagvlak van het SMJP

- Een draagvlak is vooral aanwezig bij (top)ambtenaren
- Ontvangers zijn kritischer dan secretarissen (kwan.)
- Draagvlak bij politici is beperkter o.w.v. gebrek aan voeling met complexe realiteit



Over de impact van het SMJP (1)

- SMJP is veeleer een doorslag van het bestuursakkoord
- Geen breuk met gangbare strategische keuzes → geen bifurcatie
- SMJP zal nog sterk worden aangepast in de loop van de legislatuur (ook hoofdlijnen)
- Implementatie is sterk afhankelijk van toekomstige budgettaire ruimte



Over de impact van het SMJP (2)

- Andere kaders dan het SMJP zijn meer bepalend voor het beleid en het beheer
- Het SMJP is maar één element in bredere en complexere besluitvormingsprocessen
- SMJP zal tot meer integratie leiden (vooral bij beleid) (kwan.)



Conclusies – overheersend beeld

Het strategische meerjarenplan:

- kan een hefboom voor integratie zijn
- zorgt niet voor revoluties
- is een tijdelijke en onzekere evenwichtsoefening/houvast
- heeft een beperkte impact op de reële besluitvorming
- kent meer succes bij (lokale) ambtenaren dan bij (lokale) politici



Literatuur

Block, T., De Rynck, F., Reynaert, H., Steyvers, K., De ondraaglijke lichtheid van papier. Resultaten van een kwalitatief onderzoek naar strategische meerjarenplanning in de stad Kortrijk. In: Reynaert, H., Block, T., Steyvers, K. (red.), *Stratego of stijloefening? Strategische meerjarenplanning in lokale en provinciale besturen*. Brugge: Vanden Broele, 2008, pp.15-50.

Olislagers, E., Ackaert, J., De Rynck, F., Reynaert, H., *Het gemeentedecreet: een eerste stand van zaken*, Leuven, SBOV-rapport, 2008, 128p.

Steyvers, K., Block, T., Reynaert, H., Een verkennend onderzoek naar strategische meerjarenplanning in Vlaamse gemeenten. In: Reynaert, Block, Steyvers (red.), o.c., 2008, pp.51-76.

Vallet, N., *Een paradigmatisch sturingsmodel voor strategische beleidsvorming in Vlaamse steden: de inductieve brug tussen theorie en praktijk*. Leuven, SBOV-rapport, 2009, 488p.

Onderzoek naar strategische meerjarenplanning in Vlaamse steden een stand van zaken



Workshop Kenniscentrum Vlaamse steden
Brussel - 2 december 2009